

VZDĚLÁVÁNÍ LÉKAŘŮ V NIZOZEMSKÉ ARMÁDĚ

Změny celosvětové bezpečnostní situace během 90. let měly velký vliv na současnou velikost, organizaci a strategii nizozemských ozbrojených sil. Nejvýznamnějšími změnami jsou redukce počtu, úplná profesionalizace armády a nové operační velení.

Nizozemská armáda byla připravována pro možný konflikt v Severoněmecké nížině. Nyní patří k nejdůležitějším akcím zejména operace v krizových oblastech a humanitární mise.

Zatímco dříve byla zdravotnická služba závislá na včasné mobilizaci zdravotnických záloh, nyní musí být zdravotnický personál připraven k nasa-

zení kdykoli ve velice krátké době bez postupné mobilizace. Zvlášť důležitá je okamžitá dostupnost lékařů-specialistů, vojenských lékařů pracujících v první linii a vojenských zdravotních sester.

Během možného válečného konfliktu na vlastním území se předpokládá, že ve srovnání s požadavky bude k dispozici méně zdravotnických zařízení, než bude potřeba. Kvalita poskytované zdravotnické péče bude tedy nižší než v mírových podmínkách.

V dnešní době, kdy je hlavním úkolem nizozemské armády účast v humanitárních akcích v krizových oblastech, zůstane vlastní území v případě

nasazení armády v míru a nedojde k nedostatku zdravotnických zařízení. Vláda ale garantuje poskytnutí kvalitní zdravotní péče v případě potřeby vojenskému personálu, který je nasazen mimo území Nizozemí. Všechny tyto okolnosti mají vliv na činnost zdravotnické služby, včetně vzdělávání.

Před těmito změnami absolvovali lékaři v rámci základní vojenské služby 8týdenní vojensko-odborný výcvik. Po výcviku byli rozmisťováni k jednotkám - k samostatným praporům nebo na ošetrovné útvary (medical health care center at a barracks). Další vojensko-odborný výcvik byl při zaměstnání za odborného dohledu starších zkušenějších kolegů nebo specialistů-profesionálů. Tento systém se však vzhledem k potřebám armády nezdál nejvhodnější. Proto během posledních 3 let představitelé zdravotnické služby i velení pozemního vojska, námořnictva a letectva vytvářeli nový systém vzdělávání, který by byl účelný a mohl by se zavést do ozbrojených sil.

Principy nového systému:

1. Veškeré odborné vzdělávání lékařů je soustředěno do jednoho místa (Training Centre of Military Medical Service - Hilversum).
2. Vojenští lékaři absolvují dvouleté vojensko-odborné školení, které je rozčleněno do několika částí (modulů).
3. První část tvoří základní vojenský výcvik v trvání deseti týdnů (Royal Military Academy - Breda). Během této doby se vojenští lékaři připravují pro zařazení „důstojník zdravotnické služby“, seznamují se s vojenským právem, předpisy, nařízeními apod. Získávají základní znalosti z organizace, velení jednotek a armády, absolvují základní vojenský výcvik.
4. Další vzdělávání probíhá ve výcvikovém středisku zdravotnické služby a tvoří je odborné medicínské kursy.

- a) 4týdenní základní kurs, který tvoří:
- kurs BATLS (Battlefield advanced trauma life support)
 - základní resuscitace
 - zdravotnický informační systém zdravotnická administrativa
 - civilní zdravotnické právo a legislativa
 - transport zraněných
 - základy psychologie, psychologie stresu
 - sportovní a pracovní medicína, úrazy
 - organizace a začlenění zdravotnické služby v armádě
 - základy rehabilitace
 - financování a zdravotní pojištění v armádě
 - dipenzarizace v armádě, farmakoterapie
 - třídění, využití PC pro tuto činnost
- b) 12týdenní stáž na ošetrovnách, v průběhu dvouletého školení celkem 3krát
- c) 12týdenní kurs pro praktické lékaře
- d) 12týdenní kurs traumatologie ve středisku první pomoci a v Nemocnici katastrof
- e) 12týdenní stáž - praktická výuka, je možno absolvovat i v zahraničí
- f) zbytek dvouleté přípravy tvoří např. 2týdenní kurs infekčních chorob a tropické patologie, 1týdenní kurs veřejného zdraví ve vztahu k humanitárním operacím, 1týdenní kurs hygieny a preventivní medicíny apod.

Celkově lze říci, že autoři se při tvorbě nového systému výcviku a vzdělávání vojenských lékařů snažili o co největší pružnost, variabilitu a atraktivnost vzdělávání. Nový systém by měl v praxi začít platit od počátku letošního roku.

MUDr. Radovan Matoušek
VLA JEP Hradec Králové

Do redakce došlo 27. 2. 1998